

Hongaars onderzoek naar het psychisch welzijn van jonge basisschoolkinderen, uitgevoerd in het kader van het MindPlay-project

Achtergrond en doel van het onderzoek

Het Hongaarse nationale rapport van het MindPlay-project is voltooid. Hierin werden ervaringen met betrekking tot het mentale welzijn, de veiligheid en vroegtijdige ondersteuning van kinderen in de onderbouw van het basisonderwijs, met name kinderen in de leeftijd van 6–9 jaar, in Hongarije onderzocht, waarbij zowel kwantitatieve als kwalitatieve methoden werden gebruikt.

Het doel van het onderzoek was om de emotionele, gedragsmatige, sociale en aandachtsgelateerde moeilijkheden bij kinderen in kaart te brengen, evenals de huidige praktijken op het gebied van vroegtijdige signalering en ondersteuning, en de competentiekloven en ontwikkelingsbehoeften die zich voordoen bij leerkrachten, schoolhoofden, professionals in het speciaal onderwijs en de ontwikkelingszorg, en ouders.

Het onderzoek keek ook naar de verwachtingen ten aanzien van kindvriendelijke MindPlay-hulpmiddelen die in het kader van het project zullen worden ontwikkeld en die in de praktijk eenvoudig toe te passen moeten zijn.

Deelnemers

In totaal hebben **106 personen** deelgenomen aan de enquête, afkomstig uit de volgende doelgroepen:

- **50 leerkrachten**
- **23 ouders**
- **17 schoolhoofden of schoolleiders**
- **16 schoolpsychologen, begeleiders en ontwikkelingsdeskundigen**

In totaal namen **50 mensen** deel aan het focusgroeponderzoek, afkomstig uit de volgende doelgroepen:

- **20 leerkrachten**
- **12 schoolhoofden, instellingsleiders of plaatsvervangende leiders**
- **6 ouders**
- **12 ontwikkelingsleerkrachten, leerkrachten in het buitengewoon onderwijs en rondreizende leerkrachten in het speciaal onderwijs**

**Co-funded by
the European Union**

Co-funded by the European Union. The views and opinions expressed are solely those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the European Union or the Foundation for the Development of the Education System (FRSE). Neither the European Union nor FRSE can be held responsible for them.

Belangrijkste onderzoeksresultaten

Een van de belangrijkste bevindingen van het onderzoek is dat psychische en gedragsproblemen geen op zichzelf staande verschijnselen zijn in het dagelijkse schoolleven. Uit de antwoorden op de vragenlijst blijkt dat **66% van de leerkrachten dagelijks met dergelijke problemen te maken heeft**, terwijl nog eens **30% er wekelijks mee te maken heeft**.

Tot de meest genoemde problemen behoren **concentratieproblemen, sociale conflicten, agressief of vijandig gedrag, hyperactiviteit en impulsiviteit, angst, psychosomatische klachten en terugtrekking**.

Op basis van de focusgroepgesprekken noemden de deelnemers het toenemende ongeduld van kinderen, moeilijkheden bij het reguleren van emoties en gedrag, de frequentie van conflicten met leeftijdsgenoten, de impact van overmatig schermgebruik, een afnemende frustratietolerantie en het feit dat kinderen vaak moeite hebben om speelse situaties te onderscheiden van echte agressie als bijzonder belangrijke uitdagingen.

Uit het onderzoek bleek ook dat het ondersteunen van kinderen niet louter een pedagogische kwestie is: het vereist samenwerking tussen de school, het gezin en hulpverleners. Het versterken van vroegtijdige signalering, het verbeteren van de communicatie tussen scholen en ouders, en het bieden van praktische ondersteuning aan leerkrachten en hulpverleners kwamen naar voren als belangrijke aandachtsgebieden.

Verwachtingen ten aanzien van de MindPlay-tools

Deelnemers vinden een MindPlay-tool nuttig als deze tegelijkertijd vroege signalering, pedagogische besluitvorming en ontwikkeling ondersteunt die zijn afgestemd op de leeftijdsspecifieke kenmerken van kinderen. Een belangrijke verwachting is dat de tool niet als een klinisch diagnosesysteem moet functioneren, maar ondersteuning moet bieden in de dagelijkse pedagogische praktijk bij het herkennen en interpreteren van problemen en het kiezen van passende pedagogische maatregelen.

De MindPlay-tool moet de volgende hoofdfuncties ondersteunen:

❖ **Vroegtijdige signalering en beslissingsondersteuning:** de tool moet helpen bij het signaleren van emotionele, gedrags-, aandachts- en sociale problemen, en richtlijnen bieden voor verdere pedagogische of professionele stappen.

Co-funded by
the European Union

Co-funded by the European Union. The views and opinions expressed are solely those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the European Union or the Foundation for the Development of the Education System (FRSE). Neither the European Union nor FRSE can be held responsible for them.

- ❖ **Spelgebaseerde en interactieve bediening:** de tool moet de reacties, medewerking, zelfregulering en het sociaal functioneren van kinderen zichtbaar maken in een motiverende, leeftijdsgeschikte vorm voor de leeftijdsgroep van 6 tot 9 jaar.
- ❖ **Visuele en begrijpelijke structuur:** het moet de betrokkenheid van kinderen en de snelle toepassing door leerkrachten ondersteunen door middel van op afbeeldingen gebaseerde, gemakkelijk te interpreteren taken.
- ❖ **Gestructureerde feedback:** het moet duidelijke informatie bieden die vanuit pedagogisch perspectief kan worden geïnterpreteerd met betrekking tot de toestand, ontwikkeling en ondersteuningsbehoeften van het kind.
- ❖ **Eenvoudig en snel in gebruik:** het moet gemakkelijk in de dagelijkse schoolpraktijk kunnen worden geïntroduceerd en mag geen langdurige voorbereiding, speciale technische kennis of aanzienlijke extra tijd vergen.
- ❖ **Digitale en fysieke toegankelijkheid:** het moet digitaal gebaseerd zijn, maar ook fysiek bruikbaar, bijvoorbeeld door middel van afdrukbare of tastbare elementen die de toepassing in de klas ondersteunen.

Praktische ondersteuning voor leerkrachten en professionals kwam naar voren als een van de belangrijkste aandachtsgebieden.

Dankwoord

De succesvolle uitvoering van het onderzoek werd in belangrijke mate ondersteund door de openheid, de professionele inzet en de samenwerkingsgeest van de ouders, leerkrachten, schoolleiders, leerkrachten in het speciaal onderwijs en ontwikkelingsspecialisten die aan de enquête hebben deelgenomen. Uit de reacties bleek duidelijk dat het ondersteunen van het psychisch welzijn van kinderen een gedeelde verantwoordelijkheid is, en dat de betrokken partijen bereid zijn om oprechte, oplossingsgerichte samenwerkingsverbanden aan te gaan om nieuwe uitdagingen aan te pakken.

Dankzij de actieve deelname en constructieve bijdragen van de respondenten, die aansloten bij de doelstellingen van het project, kon het onderzoek bevindingen opleveren die zijn gebaseerd op reële behoeften en praktijkervaringen.

Wij willen alle deelnemers onze oprechte dank betuigen voor hun waardevolle steun, tijd en toegewijde inzet, die van cruciaal belang waren voor de succesvolle afronding van de enquête.

Het Hongaarse team van het MindPlay-project

Co-funded by
the European Union

Co-funded by the European Union. The views and opinions expressed are solely those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the European Union or the Foundation for the Development of the Education System (FRSE). Neither the European Union nor FRSE can be held responsible for them.